

Global Afrapportering 2022 (GA22): Internationale myndighedsindsatser. Klimadiplomati

Baggrundsnotat nr. 11

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
1. Rammesætning	2
2. Metode	2
3. Rapportering	4
3.1 Øge de globale klimambitioner	4
3.2 Reducere de globale drivhusgasudledninger ved at vise vejen for grøn omstilling	14
3.3 Drive tilpasnings- og modstandsdygtighedsinitiativer i kampen mod klimaforandringerne	19
3.4 Vende de globale finansieringsstrømme fra sort til grøn	20
3.5 Samarbejde med erhvervet om grønne løsninger, der gør en forskel	20
4. Kilder	22
Bilag 1	24

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

1. Rammesætning

Danmark er blandt de førende lande i verden inden for grøn omstilling, men repræsenterer kun ca. 0,1 pct. af de globale CO₂-udledninger. Med afsæt i vores nationale indsats og viden, søger Danmark derfor at bidrage til den globale grønne omstilling og til at styrke modstandsdygtigheden mod klimaforandringerne, ved blandt andet gennem klimadiplomati, myndighedssamarbejder og grønne erhvervsfremstød, at påvirke samarbejdspartnere i hele verden til at bevæge sig i en grønnere retning. Den danske indsats bygger på idéen om at lede med eksemplets magt ved at bruge den danske nationale indsats til at inspirere i udlandet og skubbe på for, at andre lande og aktører også øger deres ambitioner og omstilling.

Med regeringens langsigtede strategi for global klimaindsats *En Grøn og Bæredygtig Verden* (sep. 2020) blev retningen sat for Danmarks samlede internationale klimaindsats på tværs af udenrigs-, udviklings-, handels- og relevante sektorpolitikker samt eksport- og investeringsfremme. De strategiske målsætninger bliver årligt udmøntet i konkrete indsatser, som fremgår af Global Strategi i regeringens klimaprogram. Danmarks globale klimaindsatser i strategierne er opdelt i fem hovedspor:

- Øge de globale klimaambitioner
- Reducere de globale drivhusgasudledninger ved at vise vejen for grøn omstilling
- Drive tilpasnings- og modstandsdygtighedsinitiativer i kampen mod klimaforandringerne
- Vende de globale finansieringsstrømme fra sort til grøn
- Samarbejde med erhvervet om grønne løsninger, der gør en forskel

I dette notat redegøres for klimadiplomatiske indsatser inden for hvert af de fem spor. Afrapportering på effekterne af en række af de indsatser som fremgår af global strategi, bliver desuden afrapporteret i andre baggrundsnotater, fx uddybning af effekterne af myndighedssamarbejder på energi og miljø, opgørelse af klimabistanden samt effekter af investeringer.

Arbejdet belyses med ophæng i Klimaloven, der tilsiger, at regeringen skal afrapportere på "*de internationale effekter af den danske klimaindsats*", som fx bilaterale energisamarbejder og for den danske bistand på klimaområdet. Det vurderes desuden, at danske klimadiplomatiske indsatser bør belyses i den sammenhæng.

Notatet er udarbejdet af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets departement og Udenrigsministeriet, med input fra relevante ressortministerier.

2. Metode

Baggrundsnotatet vil redegøre for klimadiplomatiske indsatser det seneste år. Regeringens mål beskrives bl.a. i *Regeringens langsigtede strategi for global klimaindsats* og mere konkret i Klimaprogrammets Globale Strategi.

BOKS

Danmark rykker sig med hast og på flere områder har regeringen allerede implementeret sine mål fra den langsigtede strategi for global klimaindsats og bygget ovenpå med nye mere ambitiøse beslutninger og initiativer. Det gælder fx indsatser som:

- *Beslutning om stop for eksportfinansiering af fossil*
- *Internationalt lederskab på skibsfart*
- *Lancering af Beyond Oil and Gas Alliance*

Målsætningerne følger over tid ambitionsniveauet. Det gælder både Danmarks nationale politiske interesser og mål som danner udgangspunkt for vores involvering internationalt, men de politiske ambitioner og beslutninger ændrer sig også internationalt og i multilaterale fora over tid. Derfor tilpasses danske diplomatiske indsatser sig løbende, for at tage hensyn til forandringer som fx ændringer i nationale politikker, EU-positioner, internationale aftaler, andre landes politikker osv.

Hensigten med indsatserne er at påvirke relevante interessenter, ofte regeringer, til at træffe mere ambitiøse politiske beslutninger på klimadagsordenen. Den danske indsats skal bidrage til at skabe forandring og samlet set styrke den grønne dagsorden globalt. Aktiviteterne beskrevet i kapitlet er i nogle sammenhænge vanskelige at omregne til præcise globale emissionsreduktioner eller antal mennesker, der er bedre rustet mod klimaforandringerne, da der fsva. Danmarks globale indsats er tale om forsøg på at påvirke processer og beslutninger. Det vil til hver en tid være op til vores samarbejdslande at træffe de nødvendige politiske beslutninger som skal til for konkret at reducere CO₂-udledninger, ligesom at de konkrete reduktioner vil tælle med i et partnerlands klimarapportering og ikke i den danske rapportering.

Dansk klimadiplomati løftes sommetider i koordination med andre lande, fx i EU, i nordisk regi eller i alliancer og koalitioner som fx High Ambition Coalition, Cartagena Dialogue, Carbon Neutrality Coalition, Beyond Oil and Gas Alliance, Climate Investment Coalition, Powering Past Coal Alliance, Clean Energy Ministerial etc. Den kollektive indsats gør det udfordrende at påvise en lineær sammenhæng mellem dansk klimadiplomati og øgede ambitioner globalt, men samarbejdet giver vægt til indsatsen over for de lande, man ønsker at påvirke. Indsatsernes konkrete effekter vil i praksis afhænge af partnerlandes ambitioner, beslutninger og ikke mindst implementering. Derudover arbejder Danmark gennem en række internationale organisationer som eksempelvis FN, Verdensbanken eller Den Grønne Klimafond. Effekten af den indsats vil opgøres efter den metode, som de konkrete organisationer anvender.

Notatet redegør for et udvalg af de indsatser, som vurderes at være af større betydning for Danmarks påvirkning i verden i det seneste år.

3. Rapportering

Afreporteringen vil redegøre for udvalgte regeringers indsatser for at præge lande og ikke-statslige aktører til at forpligte sig til ambitiøse målsætninger og til at reducere deres drivhusgasudledninger.

Målsætningerne og initiativerne kan findes i *Regeringens langsigtede strategi for global klimaindsats* og i *Global Strategi* i Klimaprogrammet 2020 og 2021. I Klimaprogram 2021 fremhævede regeringen desuden en håndfuld flagskibsprojekter af særlig prioritet for det kommende år: COP26, udfasning af fossile brændsler, øget klimabistand, miljø og biodiversitet samt grøn genopretning og grøn teknologi.

3.1 Øge de globale klimambitioner

BOKS

Dansk topplacering på international rangliste (CCPI, 2022)

Internationale grønne organisationers årlige vurdering af 60 landes klimaindsatser placerede i 2021 Danmark øverst på Climate Change Performance Index (CCPI). Indekset evaluerer og sammenligner klimaperformance hos 60 lande samt EU på baggrund af en række standardiserede kriterier.

Ligesom i CCPI fra 2020, scorede Danmark i 2021 højt i kategorierne drivhusgasudledninger, vedvarende energi og klimapolitik. Det blev fremhævet, at Danmarks klimamål er compatible med Parisaftalen. Landbrug og transport blev beskrevet som områder med plads til forbedring. Danmarks og Costa Ricas lancering af Beyond Oil and Gas Alliance blev fremhævet. Den danske topplacering på ranglisten vidner om, at Danmark fremhæves internationalt som et foregangsland, bl.a. på grund af sin indsats for at øge de globale ambitioner.

Danske fingeraftryk i EU

Regeringen har løbende fokus på, at de nationale klimaambitioner også skal gælde for EU. Danmark arbejder derfor aktivt for en endnu mere ambitiøs og omkostnings-effektiv klima- og energipolitik i EU. En tilgang, der ikke alene kan drive den grønne omstilling i Danmark og i EU, og fungere som løftestang for global handling, men som også kan sikre lige konkurrencevilkår og mindske risikoen for, at virksomheder og arbejdspladser – og dermed udledningerne – flytter ud af landet.

Det lykkedes i 2021 at få vedtaget den første europæiske klimalov i EU's historie. En klimalov, der har gjort EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. og målet om klimaneutralitet senest i 2050 juridisk bindende, og samtidig har etableret de rammer, der skal sikre, at EU når i mål. Ud over klimamålet lykkedes det at få sat adskillige danske aftryk på forhandlingerne. Det gælder bl.a., at EU efter 2050 skal have negative emissioner, at få fastsat en proces for, hvordan EU's delmål for drivhusgasudledninger i 2040 skal vedtages, således at processen flugter med Parisaftalens ambitionsmekanisme, og at der skal etableres europæiske klimapartnerskaber efter dansk forbillede. Alle elementer der fremgår af EU's klimalov (EURLEX, 2021)

COP26

Status på Parisaftalens 1,5 graders målsætning

COP26 blev afholdt d. 31. oktober – 13. november 2021 i Glasgow. Under den uformelle overskrift "keeping 1.5 degrees alive", havde Storbritannien på forhånd lanceret et ambitiøst program for årets COP med fokus på hhv. forhandlinger, ambitioner og handlinger. Formålet var overordnet at styrke arbejdet for at lukke hullet mellem Parisaftalens 1,5 graders mål og egentlige globale ambitioner og handling fra verdens lande.

I 2015 etablerede man, med Parisaftalen, en ramme for, at lande hvert 5. år opfordres til at indsende opdaterede nationale klimabidrag (National Determined Contribution, NDC), med henblik på at klimaambitioner, herunder for reduktioner, øges kontinuerligt. Den første opdatering af NDC'erne var planlagt til at ligge forud for COP26.

Før COP26, viste beregninger, bl.a. præsenteret i FN's miljøprogram's *Gap Report*, at den globale opvarmning var estimeret til 2,2°C ved slutningen af dette århundrede, hvis alle målsætninger bliver gennemført jf. tabel 1. Dette inkluderede mål om netto-nul-emissioner i 2050, samt løfter betinget af international bistand.

I lyset af de reviderede NDC'er der blev meldt ind forud for og under COP26, politiske udmeldinger om netto-nul emissioner i midten af århundrede samt politiske mål om reduktion af metangasser og andre tiltag, ser den estimerede temperaturstigning nu lavere ud, hvis man implementerer alle målsætninger.

Tabel 1: Vurdering af mulige temperaturstigninger ved indfrielse af klimamålsætninger

	Scenarie – År 2100	Estimeret temperaturstigning
Før COP26	Hvis alle ubetingede 2030 mål indfries	2,7 °C
	Hvis alle betingede 2030 mål indfries	2,6 °C
	Hvis alle mål, inkl. langsigtede mål indfries	2,2 °C
Eft	Hvis alle 2030 mål indfries	2,4 °C

Hvis alle 2030 mål og bindende langsigtede mål indfries	2,1 °C
Hvis alle mål, inkl. langsigtede mål og andre politiske målsætninger indfries	1,8 °C

Kilder: Analyser fra bl.a. IEA, EU, UNEP og Climate Action Tracker: (IEA, Birol, Faith, 2021), (CAT, 2021), (UNEP, 2021)

Estimaterne er meget usikre, men tegner alligevel et tydeligt billede af fremdrift i de samlede globale målsætninger i lyset af COP26. Dermed viser scenarieberegninger, at hvis alle målsætninger efterleveres og implementeres estimeres den globale opvarmning til 1,8 °C ved slutningen af dette århundrede, og dermed en del lavere en tidligere analyser og tættere på Parisaftalens målsætning om at begrænse temperaturstigningen til 1,5 grader.

COP26: Dansk facilitatorrolle på 1,5 graders mål

I *Regeringens langsigtede strategi for global klimaindsats* fremgår det, at den vil arbejde for, at etablere FN's klimakonvention og Parisaftalen som en velfungerende og troværdig ramme for den globale klimaindsats, der bidrager til at løfte det globale ambitionsniveau. I klimaprogrammet har regeringen fremhævet, at den vil arbejde for at holde "1,5 graders målsætningen" inden for rækkevidde og færdigforhandle Parisaftalens regelsæt, så der sikres så ambitiøse rammer som muligt.

Det lykkedes at positionere Danmark i de helt centrale processer for at kunne understøtte det britiske COP-formandskab og bidrage til et succesfuldt resultatet ved COP26. Op til COP26 havde Danmark et tæt samarbejde med det britiske COP-formandskab. Dette medvirkede til, at Danmark, repræsenteret ved klima-, energi- og forsyningsministeren, sammen med Grenadas miljøminister, på ministermødet i juli i London første gang blev anmodet om at facilitere ministerdrøftelser om, hvordan man kunne sikre enighed om "1,5 graders målsætningen" og, at den blev holdt inden for rækkevidde efter COP26.

Facilitatorrollen fortsatte under præ-COP i Milano i september samt i ugerne op til COP26 med en række møder med centrale lande. Dette var forarbejdet til Glasgow-Pagten, som udgør det endelige dokument, der opsummerer de politiske drøftelser og konklusioner fra COP'en og sætter retningen for verdens samlede klimaindsats inden for reduktioner, tilpasning, klimafinansiering, tab og skader, videnskab mv. Rollen kulminerede på COP26, hvor de to ministre konsulterede FN's medlemslande og koalitioner om den del af Glasgow-Pagten, som vedrører reduktion af de globale udledninger. I den endelige tekst lykkedes det at indføre centrale danske prioriteter. Blandt andet blev en central hegnspæl flyttet, da 1,5 graders målsætningen nu entydigt er det mål, som verden arbejder efter. Derudover indeholder Glasgow-Pagten en stærk reference til den seneste videnskab, som fastsætter en fælles forståelse af klimakrisen, og som fremover skal danne grundlag for

den konkrete handling. Det gøres klart, at det kræver 45 procent reduktion af drivhusgasudledningerne i 2030 ift. 2010 niveau og netto-nul udledninger i midten af dette århundrede, hvis vi skal nå den målsætning (UNFCCC, 2021).

I beslutningen er der lagt op til at sikre et kontinuerligt pres, så parterne skal øge deres ambitioner og konkrete indsatser. Bl.a. anmodes alle lande om at sikre, at deres klimabidrag er i overensstemmelse med Parisaftalens mål og at komme med mere ambitiøse bidrag allerede i 2022, hvis nødvendigt. Fremdriften mod at mindske udledninger i overensstemmelse med Parisaftalens målsætninger frem mod 2030 skal bl.a. vurderes ved årlige ministermøder startende i 2022. Desuden etableres et arbejdsprogram for at understøtte fokus på øgede reduktioner af udledningerne før 2030. Udkommet af COP26 sikrer ikke i sig selv, at "1,5 graders målsætningen" bliver nået, men det vurderes, at den fastholder Parisaftalen som det globale redskab til at adressere klimaudfordringen og etablerer en ambitiøs model, der kontinuerligt presser lande til at vende tilbage til en fælles platform, COP'en, for at fortælle hvordan de agter at adressere behovet for at øge ambitionsniveauet og holde 1,5 grader inden for rækkevidde (UKCOP, 2021A).

COP26: Danske aftryk på forhandlinger om Parisaftalens regelsæt

I forhandlingerne lykkedes det bl.a. at færdiggøre de udestående elementer af Parisaftalens regelsæt, der skal sikre implementering af aftalen. Regelsættet er den struktur, som bl.a. sikrer, at alle lande følger gennemsigtige regler når det bl.a. gælder rapportering af udledninger, hvor ofte lande skal indrapportere nye klimabidrag (de såkaldte fælles tidsrammer), og markedsmekanismer ang. handel med CO₂-kreditter.

Danmark var særligt engageret i forhandlingerne om fælles tidsrammer, en ny markedsmekanisme samt rapportering på parternes klimainsats. Det lykkedes gennem en indsats over længere tid at sætte markante danske aftryk på EU's forhandlingspositioner (EU forhandler samlet i FN's klimaforhandlinger på vegne af medlemslandene). Ved at etablere fælles tidsrammer for parternes klimabidrag, sikrer man øget pres og større transparens i parternes ambitionsniveau og en fælles ramme for opfølgning på ambitionerne i overensstemmelse med Parisaftalens ambitionsmekanisme. Danmark var en tidlig og drivende kraft i arbejdet med at forme en ambitiøs EU-position omkring en fælles tidsramme med opdatering hvert femte år frem for hvert tiende år eller varierende tidsrammer. Indsatsen banede vejen for, at EU kunne spille en central rolle i, at man landede på en ambitiøs aftale om en fælles tidsramme på fem år.

Den nye markedsmekanisme sætter rammerne for parternes samarbejde for at opfylde klimamålsætninger gennem handel med CO₂-kreditter. Danmark var aktivt engageret i forhandlingerne for at sikre sig at man undgår dobbelttælling af reduktioner, sikre hensynet til menneskerettigheder og begrænse overførslen af gamle kre-

ditter fra det tidligere kvotesystem i Kyoto-protokollen der kunne mindske ambitionsniveauet. Med det endelige kompromis, vurderes det, at det lykkedes at opnå en robust langsigtet mekanisme, som understøtter øgede ambitioner over tid.

For så vidt angår regelsæt for rapportering på parternes klimaindsats og gennemførelse af deres målsætninger¹ var Danmark markant tilstede og pressede på for ensartede regler for alle, for at sikre gennemsigtighed og sammenlignelighed, så indsatsen over tid kan vurderes og evalueres. Dette lykkedes under hensyntagen til behovet for kapacitetsopbygning i visse udviklingslande. På baggrund af det danske engagement, kunne EU indgå i en konstruktiv rolle i forhandlingerne med et sigte om et ambitiøst resultat. Med færdigforhandlingen af Parisaftalens endelige regelsæt er der fastsat globale rammer for den globale klimaindsats.

COP26: Dansk rolle som brobygger på klimafinansiering og klimatilpasning

Som det fremgår af klimaprogrammet og regeringens flagskibsindsats for COP26, ønskede regeringen at positionere Danmark som konstruktiv brobygger til fattigere lande, blandt andet baseret på øget klimafinansiering. Regeringen har i 2021 besluttet, at udviklingsbistanden til klima, natur og miljø skal udgøre mindst 30 pct. af §6.3. Bistand til udviklingslandene fra 2023. Mindst 25 pct. skal være klimarelateret, og mindst 5 pct. skal være miljørelateret. Samtidig skal 60 pct. af klimabistanden gå til klimatilpasning (se også baggrundsnotatet *Klimafinansiering*). Danmark har således leveret et ambitiøst bidrag til at sikre fremdrift i opnåelsen af de udviklede landes kollektive mål om at mobilisere mindst 100 mia. USD til udviklingslandenes klimaindsats fra 2020-2025. Danmarks klimabistand vil senest fra 2023 udgøre mindst 1 pct. af målet, hvilket er et stort bidrag relativt til Danmarks størrelse. Dermed har Danmark haft en troværdig og internationalt anerkendt platform for at få andre lande til også at øge deres klimafinansiering.

Denne rolle som væsentlig bidragsyder til de internationale klimafinansieringsmålsætninger har Danmark på teknisk og politisk niveau benyttet til at spille en aktiv rolle i udarbejdelsen af donorernes fælles Delivery Plan om forventet fremtidig klimafinansiering frem til 2025 og således have en plan for at kunne levere på løftet om at mobilisere mindst 100 mia. USD årligt. Planen viste, at donorerne ikke nåede klimafinansieringsmålsætningen i 2020, men, at man i det positive scenarie med god sikkerhed samlet når 97 mia. USD i 2022 og overgår de 100 mia. USD senest i 2023. Samlet set viser de seneste tal, at de udviklede lande vil mobilisere mere end 500 mia. USD i perioden 2020-2025. Dermed vil man henover den årrække opfylde målet om at mobilisere mindst 100 mia. USD årligt (UKCOP, 2021B).

---

¹ Omhandler tekniske forhandlinger om hvilke tabeller, indikatorer mv. man bruger, men også politiske knaster ift. fleksibilitet for udviklingslandene samt behovet for kapacitetsopbygning.

Særligt på finansiering til klimatilpasning har regeringens beslutning om at øremærke 60 pct. af klimabistanden til klimatilpasning fra 2023, været med til at anerkende og øge opmærksomheden globalt omkring det stigende behov for øget støtte til klimatilpasning, særligt til de fattigste og mest sårbare lande, som er en prioritet for regeringen. På COP26 lykkedes det at nå en aftale om at fordoble finansiering til tilpasning globalt i 2025 sammenlignet med 2019-niveau.

Som medstifter af Champions Group on Adaptation Finance har Danmark spillet en fremtrædende rolle sammen med en række ligesindede lande i at skabe fokus omkring behovet for en bedre balance mellem finansiering til tilpasning og reduktioner. Det internationale fokus vurderes at bevæge sig i denne retning bl.a. med COP26-beslutningen om en fordobling af finansiering til tilpasning og udmeldinger fra et stigende antal lande om at afsætte flere midler til klimatilpasning. Med dansk opbakning og støtte fra EU besluttede man på COP26 at drøfte fremgang på målet om de 100 mia. USD på teknisk niveau årligt og på ministerniveau hvert andet år frem til 2027 samt at igangsætte et arbejdsprogram frem til 2024 for at fastsætte et nyt, højere klimafinansieringsmål gældende efter 2025. Endelig fulgtes tæt fra dansk side forhandlingerne om rapportering på forventet, fremtidig klimafinansiering under Parisaftalens artikel 9.5, hvor der fremover bl.a. på dansk initiativ vil være fortsat større fokus på præcision og forudsigelighed i rapporteringen.

I forlængelse af dansk prioritering af klimatilpasningsfinansiering og i lyset af den vægt, som sårbare lande tillægger klimatilpasning har Danmark støttet, at klimatilpasning udgør et prominent tema under klimaforhandlingerne. Det lykkedes på COP26 at nå frem til en central beslutning om at iværksætte et omfattende toårigt program om det globale mål for klimatilpasning – ”Glasgow-Sharm-el-Sheikh work programme”. Via EU-samarbejdet bakkede Danmark aktivt op om denne beslutning, som rummer mulighed for at anlægge en samlet tilgang til klimatilpasning i de kommende forhandlinger om emnet.

Også på *Tab og skader* har Danmark lagt vægt på, at COP26 ville føre til fremskridt. Det gælder særligt arbejdet med at styrke det tekniske samarbejde i Santiago Netværket. Her har Danmark via EU-samarbejdet arbejdet aktivt for, at COP26 ville føre til operationalisering af netværket. Det lykkedes at opnå en beslutning om netværkets funktioner samt at etablere en fond for teknisk rådgivning under netværket. Danmark hilste beslutningen velkommen og var det første land til at annoncere et økonomisk bidrag til fonden. Derimod lykkedes det ikke at opnå enighed om netværkets organisatoriske opsætning. Til gengæld blev det på COP26 besluttet at iværksætte en dialog, kaldet Glasgow Dialogue, med fokus på at drøfte arrangementer mhp. finansiering til tab og skader, ligesom Danmark på COP26, og som en markering af den vægt Danmark tillægger emnet, blev valgt ind i den Internationale Warszawa Mekanisme for tab og skader.

Desuden var Danmark drivende ift. at forme progressive EU-positioner på områder som videnskabens rolle i UNFCCC, det globale stocktake, langsigtede emissionsstrategier og havdagsordenen

COP26: Dansk engagement i uformelle fora og i COP26 handlingssporet

Ud over forhandlingerne internt i EU har Danmark ydet en aktiv indsats i uformelle forhandlingskoalitioner for at understøtte de mere formelle forhandlinger i FN-regi. Her har man især drøftet, hvor der kunne bygges bro og findes kompromiser. Disse inkluderer bl.a. Cartagena-dialogen, som består af ca. 40 progressive lande fra forskellige regionale grupper, der mødes på teknisk niveau for at afsøge fælles kompromiser og proces for forhandlingerne. Her påtog Danmark sig tidligt en brobyggerrolle mhp. at udarbejde fælles ideer for mulige landingsbaner for forhandlingerne, særligt hvad angår øget ambition i forhold til at reducere globale udledninger.

I Klimaprogram 2021 fremgår det, at én af regeringens særlige prioriteter for COP26 var et ønske om, at Danmark skulle engagere sig i de handlingsorienterede spor frem mod, og under, COP26. Danmark var aktiv på tværs af ressortområder i en lang række indsatser. I High Ambition Coalition, hvor lande oftest mødes på højere politisk niveau for at sætte mere overordnede mål, førte Danmark en aktiv og tidlig indsats som medinitiativtager til en erklæring, som statsministeren præsenterede under COP26 sammen med bl.a. USA. Erklæringen, som ca. 50 lande underskrev blev et vigtigt afsæt til forhandlingerne på COP26 om øget ambitionsniveau og øget klimafinansiering særligt til tilpasning. Med den i ryggen kunne store, progressive lande og små østater sammen lægge pres på de store udledere. Danmark var medinitiativtager til et åbent brev fra statsledere fra ambitiøse lande om behovet for at øge ambitionerne forud for G20-mødet umiddelbart før COP26. Som optakt til COP26 afholdte statsministeren desuden en konference i FN-byen med fokus på bl.a. ambitioner og finansiering.

Danmark brugte COP26 som en platform til at lancere en række initiativer og politikker, herunder Beyond Oil and Gas Alliance, stop for fossil finansiering, China Energy Transition Outlook og annoncering af 70 mia. USD til den grønne omstilling af nordiske og britiske pensionskasser.

Danmark medvirkede til at sætte et større fokus på sammenhængen mellem afskovning og globale klimaforandringer. Som aktiv deltager i det britisk initierede initiativ FACT (Forest, Agriculture and Commodity Trade) Dialogue, har Danmark bidraget til at sætte fokus på landbrugsvarers effekter på afskovning og effekterne heraf på klima. Der er desuden bidraget til, at dialogen mellem både producentlande og aftagerlande fortsætter over de kommende år.

Forud for og under COP26 tilsluttede Danmark sig en lang række erklæringer, for at bidrage til øgede ambitioner på tværs af klimaområdet globalt og samtidig lægge

pres på mindre ambitiøse lande. Danmark tilsluttede sig blandt andet: High Ambition Coalition Statement, Global Methane Pledge, Glasgow Leaders Declaration on Forests and Land Use, Global Coal to Clean Power Transition Statement etc. se bilag 1.

Dansk engagement i IEA

På linje med danske prioriteter har Danmark i flere år engageret sig aktivt i det Internationale Energiagentur (IEA) for at fremme IEA's rolle inden for global grøn omstilling af energisektoren. Arbejdet er blandt andet blevet understøttet af danske bevillinger til IEA's program for grøn omstilling, hvor både energieffektivitet og vedvarende energi er i centrum, senest med 50 mio. DKK i 2021 over Klimapuljen. IEA har flyttet sig fra sin grundlæggende rolle som OECD-landenes garant for stabilitet på det globale oliemarked til at være frontløber i den globale grønne omstilling. Danmark har med sin ageren og finansielle bidrag til IEA's grønne program placeret sig som en vigtig aktør i IEA, bl.a. afspejlet ved danske nøgleroller i IEA.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeren blev i januar 2021 udnævnt som formand for IEAs globale energikommission med fokus på at sikre en social retfærdig, global omstilling til grøn energi. Regeringen beskrev i klimaprogrammet 2021, at man med formandskabet vil påtage sig et lederskab for at sætte fokus på en social retfærdig grøn omstilling, også efter kommissionens afslutning. Kommissionen præsenterede i oktober 2021 sit arbejde, der resulterede i 12 konkrete anbefalinger og 150 case-eksempler, som skal bidrage til at understøtte regeringers arbejde for at sikre en retfærdig omstilling af deres energisektorer. Danske erfaringer fra bl.a. Nordsøaftalen og omstillingen af Lindø Skibsværft til Lindø Industripark indgår som eksempler i anbefalingerne. Anbefalingerne er et resultat af Kommissionens arbejde, der har haft deltagelse af et bredt geografisk spænd af energiministre og topfolk fra fagforeninger og erhvervsliv. Anbefalingerne er derfor globalt anvendelige på trods af de store forskelle i udfordringer som verdens lande står over for på området. Danmark fortsætter sit arbejde med denne dagsorden og afsøger mulige initiativer, der kan bringe arbejdet videre frem. Denne afsøgning sker bl.a. i parløb med IEA, men grundet emnets tværgående karakter kan det indtænkes i andre relevante sammenhænge som Danmark er engageret i.

I februar og marts 2022 var Danmark viceformand for IEA's ministermøde, som blev afholdt i to dele, først virtuelt og senere fysisk, under amerikansk formandskab. Fokus for mødet var IEA's rolle i den globale transition mod mere grøn energi og øget energisikkerhed. Som viceformand fik Danmark bl.a. mulighed for at sætte fokus på retfærdig grøn omstilling som opfølgning på arbejdet i Kommissionen.

EUs klimadiplomatiske indsats

I tråd med regeringens globale strategier, arbejder Danmark løbende for, at EU øger sit klimadiplomatiske engagement uden for EU's grænser. Det sker bl.a. ved at skubbe på for højere ambitionsniveau blandt store udledere, bistå med den

grønne energiomstilling i partnerlandene, sikre grønnere profil i EU's nye udviklingsbistandsprogram og i udviklingsbankerne, og øge den klimadiplomatisk koordinering mellem medlemslande. Danmark har særligt arbejdet for at styrke det globale momentum for kuludfasning – både gennem politisk dialog med relevante lande, regionale sammenslutninger og organisationer og gennem iværksættelse af konkrete kuludfasningsinitiativer i partnerlande. Eksempelvis har Danmark taget initiativ til udarbejdelsen af et EU non-papir om kuludfasning, der har banet vejen for en mere proaktiv klimadiplomatisk rolle for EU institutionerne i at fremme global kuludfasning i de store økonomier, hvilket blev vedtaget ved rådskonklusioner i januar 2021 og var et solidt fundament for den fælles EU position på COP26. I dag indgår kul ligeledes som tema for flere af EU's udviklingsindsatser og indgår som en central tematik i EU's kommende internationale energi strategi. Danmark efterlod flere markante fingeraftryk ved dette års rådskonklusioner bl.a. om grønning af udviklingsbankerne, højere ambitioner, tættere klimasamarbejde med Afrika og konkrete forslag til styrkelsen af EU's klimadiplomatisk arkitektur.

Grønne strategiske partnerskaber med store økonomier

Som beskrevet i de globale strategier, arbejder regeringen for at øge klimaambitionerne og den grønne omstilling i en række udvalgte tredjelande med store økonomier via grønne strategiske partnerskaber. Partnerskaberne styrker det bilaterale bånd og er en vigtig løftestang til at øge partnerlandets ambitioner for klima og grøn omstilling samt bane vejen for danske grønne løsninger og kommercielle muligheder. Danmarks grønne strategiske partnerskaber er derfor blevet styrket og udbygget det seneste år.

Danmark indgik i februar 2022 et grønt strategisk partnerskab med Sydafrika. Med partnerskabet ønskes det at styrke samarbejdet om miljø- og klimaudfordringer yderligere, og ligeledes øge handel og investeringer samt skabe grønne arbejdspladser i Sydafrika.

Det grønne strategiske partnerskab med Indien har styrket rammerne for øget samarbejde med Indien og bragt Danmark i en særposition ift. at levere de grønne løsninger, som Indien efterspørger. I 2021 blev den første handlingsplan for konkrete aktiviteter under partnerskabet indgået. Den politiske vægt der lægges bag partnerskabet blev understreget af statsministerens officielle besøg i Indien i oktober.

Dertil arbejdes der for yderligere at styrke det grønne samarbejde i de eksisterende strategiske partnerskaber bl.a. via nye grønne handlingsplaner. Der er udarbejdet grønne handlingsplaner for partnerskaberne med Sydkorea og Indonesien. Forhandlinger med Japan om en første handlingsplan ventes afsluttet i den første del af 2022 og der er opnået enighed med Kina om at udarbejde et nyt arbejdsprogram med grønt fokus i 2022. Et væsentligt instrument i de grønne strategiske partnerskaber er myndighedssamarbejderne, bl.a. på energi og miljø, hvorved Danmark bidrager med viden og løsninger, der efterspørges af partnerlandet.

Dekarbonisering af skibsfarten

Som det fremgår af regeringens flagskibsindsats i Klimaprogram 2021, vil regeringen tage lederskab for indsatsen om at dekarbonisere skibsfarten, som et led i at udfase de fossile brændsler. Regeringen har således øget sine egne ambitioner, siden lanceringen af den langsigtede strategi for global klimaindsats i 2020.

Det seneste år har Danmark, som internationalt førende søfartsnation, gået forrest for at bidrage til søfartens grønne omstilling. Det sker både på den globale scene i FN's Søfartsorganisation (IMO) og i den øvrige internationale indsats, i EU samt nationalt i forhold til rammevilkår, regulering og forskning- og udviklingsindsatser. Danmark kan, som den femte største handelsflåde i verden målt på opereret tonnage (EM, 2019), øve indflydelse på internationale rammer, der kan gøre skibsfarten mere grøn. Der har derfor også været forventninger fra bl.a. FN's generalsekretær og USA om, at Danmark vil påtage sig et lederskab for at presse på for et højere ambitionsniveau i IMO, som regulerer drivhusgasudledningerne fra international søfart. Regeringen besluttede i september 2021 at arbejde for et globalt mål om klimaneutral søfart i 2050. De danske udledninger forbundet med international søfart er beskrevet nærmere i baggrundsnotatet *International transport*.

I forlængelse af regeringens beslutning og for at sætte fokus på vigtigheden af politisk handling nu, tog Danmark initiativ til at samle bred støtte til en erklæring om støtte til et IMO mål om klimaneutral søfart i 2050 i samarbejde med bl.a. USA, Storbritannien og Marshalløerne. Initiativet blev præsenteret af statsministeren på COP26 med deltagelse af bl.a. USA's særlige klimaudsending John Kerry. Erklæringen bakkes op af 31 lande fra 5 kontinenter, og den vil blive fulgt op af en klimadiplomatisk indsats forud for de kommende møder i IMO. Erklæringen skal ses i sammenhæng med et "Call to Action" fra flere end 200 ambitiøse virksomheder og organisationer, bl.a. A.P. Møller-Mærsk.

Danmark er sammen med Norge, USA, og de to privatsektoraktører Global Maritime Forum og Mærsk Mc-Kinney Møller Center for Zero Carbon Shipping co-lead for Zero-Emission Shipping Mission under Mission Innovation. Missionens mål er inden 2030 at bidrage til, at 5 pct. af verdens skibe kan sejle på nulemissionsbrændstoffer. Shipping Missionen var vært for to events på COP26, hvor der var fokus på den grønne omstilling af skibsfarten, herunder vigtigheden af offentligt-privat partnerskab. Der har desuden i regi af Shipping Missionen været dialog om grøn havneinfrastruktur med centrale aktører og havnebyer, inkl. med by-netværket C40 og repræsentanter fra UK's arbejde med Claybank-erklæringen rettet mod etablering af grønne internationale handelsruter, som Danmark har tilsluttet sig. I den kommende fase af Shipping Missionen vil fokus være på konkrete internationale projekter i offentligt-private partnerskaber.

Bæredygtige globale fødevarer-systemer

Som det fremgår af den langsigtede strategi for global klimaindsats vil regeringen arbejde for at gøre globale fødevarer-systemer mere bæredygtige i samarbejde med andre lande og ikke-statslige aktører. Danmark bidrog derfor aktivt til FN's topmøde om fødevarer-systemer i september 2021 med fokus på fremme af mere klimavenlige fødevarer-systemer. Danmark deltog i de handlingsspor, der ledte op til topmødet, med fokus på danske mærkesager som klimavenlige kostråd, reduktion af madspild og fødevarer-tab, samt afskovningsfri værdikæder. Danmark deltager sammen med andre lande, FN-organisationer og ikke-statslige aktører i det opfølgende arbejde gennem koalitioner og andre multilaterale fora for at udbrede de bæredygtige og klimavenlige løsninger globalt. Danmark har desuden bidraget finansielt til topmødets Trust Fund, der har til formål at fremme mere bæredygtige og klimavenlige fødevarer-systemer i udviklingslande. Danmark afholdt World Food Summit i april 2021, hvor formålet var at mobilisere regeringer, myndigheder, den private sektor, den akademiske verden og civilsamfundet til at nytænke fødevarer-systemer for at fremme et mere bæredygtigt og klimavenligt alternativ og bidrage til indfrielse af verdensmålene. Dagsordenen for World Food Summit tog afsæt i regeringens klimamålsætninger (BFMP, 2021).

Udfasning af benzin- og dieslbiler

Danmark arbejder aktivt for en udfasning af salget af nye benzin- og dieslbiler senest i 2030. Danmark har deltaget aktivt i COP26's handlingsspor om udfasning af salg af nye konventionelle fossile biler fra 2035 i udviklede lande og 2040 i øvrige lande. Regeringen har løbende arbejdet for, at Europa-Kommissionen med sin 'Fit for 55'-pakke foreslog en udfasning af nye fossile biler i EU. I forhandlingerne af Kommissionens forslag om revisionen af CO₂-præstationskravene for lette køretøjer og varebiler arbejder regeringen for, at udfasningsdatoen fremrykkes til 2030, som Kommissionen har foreslået, og at ambitiøse medlemslande kan udfase salget af konventionelle fossile biler tidligere. Dertil finder regeringen, at udbredelsen af nulemissionsbiler skal gå hånd i hånd med tilvejebringelsen af den nødvendige infrastruktur.

På dansk initiativ er der startet en uformel dialog blandt de nordiske lande for at koordinere positioner om bl.a. udfasningsdagsordenen forud for store arrangementer og møder, såsom rådsmøder og COP.

3.2 Reducere de globale drivhusgasudledninger ved at vise vejen for grøn omstilling

EU's Fit for 55-pakke

Som opfølgning på opjusteringen af EU's klimamål for 2030 til mindst 55 pct. fremlagde Europa-Kommissionen i juli 2021 en omfattende lovgivningspakke, den såkaldte "Fit for 55"-lovpakke (DER, 2022), der skal udmønte klimamålet i EU's klima-

og energiregulering. Pakken er i overensstemmelse med en række danske prioriteter bl.a. at styrke EU's kvotehandelssystem og udvide det med søfart, vejtransport og opvarmning af bygninger samt styrke sektorreguleringen, bl.a. reguleringen af CO₂-standarder for lette køretøjer, hvor der foreslås en udfasning af benzin- og dieslbiler fra 2035. Da energisektoren også er en central sektor i forhold til at sikre opfyldelsen af EU's klimamål, lægges der i pakken desuden op til at opjustere EU's mål for fremme af vedvarende energi til 40 pct. og energieffektivitet til 36 pct. Fra regeringens side ser man gerne mere ambitiøse mål og arbejder derfor for at opjustere VE-målet til 45 pct. og EE-målet til 40 pct.

Kommissionen har desuden medio december 2021 fremlagt endnu en pakke, der skal være med til at gennemføre EU's klimamål for 2030 og 2050. Pakken har fokus på renovering af bygninger (EUC, 2021A) samt en modernisering af gasreguleringen med henblik på at integrere grønne gasser som biogas og brint i det europæiske gasnet. Fra dansk side er det en prioritet, at gaspakken (EUC, 2021B) fremmer grønne gasser samt udfasning af naturgas på sigt. Pakken indfører tillige for første gang på EU-niveau en regulering af metanudledninger, dog i første omgang kun for energisektoren.

Bilaterale energisamarbejder

Regeringen ønsker at danske erfaringer og kompetencer inden for energitransition skal bidrage til reduktion af globale udledninger via bilaterale myndighedssamarbejder. På baggrund af stor international efterspørgsel efter dansk viden og erfaringer inden for grøn omstilling har regeringen i det seneste år derfor udvidet sine bilaterale myndighedssamarbejder på energi med tre nye lande, hhv. Frankrig, Polen og Kenya. Danmark har desuden søsat et nyt initiativ, Danish Energy Transition Initiative (DETI), som skal hjælpe lande med at skabe en bæredygtig omstilling af energiforsyningen baseret på vedvarende energi. DETI er et supplement til Danmarks eksisterende bilaterale energisamarbejder, og skal være kortere rådgivningsprojekter på mellem 3 og 12 måneder. De første lande der er oprettet samarbejde med er Brasilien, Colombia og Pakistan. Samarbejdet med Kina er blevet styrket gennem et nyt Memorandum of Understanding (MoU) med det nyoprettede Ministry of Ecology and Environment. MoU'en sætter rammerne for samarbejdet om klima- og energipolitik, CO₂-reduktioner, energimodellering og omstilling til et bæredygtigt energisystem.

Yderligere beskrivelse af effekterne af de bilaterale energisamarbejder beskrives i de særskilte baggrundsnotater om *Bilaterale energi-, miljø- og fødevarer samarbejder*.

Dansk engagement i Energy Transition Council

Danmark bidrager gennem myndighedssamarbejdet med en række vækstøkonomier aktivt til arbejdet i det britiske COP26-formandskabs Energy Transition Council (ETC). ETC har fokus på at accelerere omstillingen fra kul til ren energi, og søger

gennem dialog mellem udvalgte lande i Afrika og Asien at styrke og koordinere den finansielle og tekniske støtte, som førende donorlande og internationale organisationer yder til energiomstilling. Danmark har været særligt aktiv i ETC-dialogerne i Egypten, Indien, Indonesien, Kina, Sydafrika og Vietnam. Danmark har op til COP26 i kraft af eksisterende myndighedssamarbejder, deltaget aktivt, både fra centralt hold ifm. international og politisk koordinering af processen, men i særlig grad på ambassade og teknisk niveau. Dette gælder fx i Indonesien, hvor Danmark på vegne af det internationale donorsamfund, leder et spor omkring modeller og langsigtet energiplanlægning under ETC, hvor man blandt andet har afholdt workshops med deltagelse af indonesiske ministerier, elselkab, NGO'er etc. UK har meddelt, at ETC-samarbejdet forventes at fortsætte i hvert fald frem til COP30 i 2025.

Udfasning af fossile brændsler

I regeringens strategi for global klimaindsats fremgår det, at man vil arbejde for at fremme global kuludfasning. I Klimaprogram 2021 går regeringen ét skridt videre og erklærer, at man i tråd med 1,5 graders-målsætningen vil arbejde for udfasning af fossile brændsler. Arbejdet har pågået i forskellige spor, bl.a. med en tværgående indsats for global kuludfasning, med lanceringen af Beyond Oil and Gas Alliance og med en aktiv indsats for at presse på for klimaneutral skibsfart i 2050.

Kuludfasning

Danmark har arbejdet for at styrke det globale momentum for kuludfasning – både i internationale forhandlinger, gennem klimadiplomatisk alliancedannelse og gennem politisk dialog med relevante lande, regionale sammenslutninger og organisationer, inklusiv med de multilaterale udviklingsbanker (MDB'er). Kuludfasningsdagsordenen havde en fremtrædende placering ved G7-topmøde i 2021, bl.a. med vedtagelse af et stop for al international finansiering af termisk kul, og på COP26 lykkedes det at få kul og fossile brændsler med i sluterklæringen ved COP26. Disse resultater er således i tråd med de danske bestræbelser, herunder den danske beslutning om at stoppe for al offentlig finansiering og eksportfremmeydelser til fossile brændsler i energisektoren i udlandet.

Danmark bistod det britiske COP26 formandskab i deres kampagne om at "gøre kul til historie". Danmark bidrog til udarbejdelse af politiske hensigtserklæringer om at stoppe for nye tilladelser til ny kulkraft uden Carbon Capture Storage (CCS) løsninger samt med at række ud til en række lande med henblik på at opnå støtte. Frem mod højniveaudialogen på energi i forlængelse af FN's generalforsamling i sep. 2021 bidrog Danmark blandt andet til udarbejdelsen af en "No New Coal Compact" som blev lanceret under højniveaudialogen. Compacten er en politisk hensigtserklæring om at stoppe for nye tilladelser til ny kulkraft uden CCS. Danmark har underskrevet erklæringen og deltog, med en kernegruppe af lande, i arbejdet med at udbrede erklæringen og få flere lande til at erklære stop for ny kulkraft. Arbejdet med No New Coal Compact'en fortsætter, og Danmark bidrager til at advokere for

et stop for nye tilladelser til kulkraft, til kuludfasning, samt for de forskellige kuludfasningsprogrammer, som stater og subnationale aktører kan henvende sig til for at få assistance til at udfase kul og omstille kraftværker. Arbejdet ligger i forlængelse af det danske engagement i Powering Past Coal Alliance, som løbende skubber på for udfasning af kul, særligt i Asien.

Under COP26, annoncerede Danmark desuden et bidrag på 100 mio. kroner til Climate Investment Funds nye program Accelerating Coal Transition. Programmet skal bidrage til at opkøbe og lukke kulkraftværker og investere i nye energikilder. Fokus vil i første omgang særligt ligge på Sydafrika, Indien, Indonesien og Filippinerne og arbejdet omfatter planer for alternativ beskæftigelse af lokalbefolkningen, de steder der bliver berørt.

Dansk lancering af Beyond Oil and Gas Alliance (BOGA)

Med udgangspunkt i Nordsøaftalen har Danmark sammen med Costa Rica dannet en ny international alliance - Beyond Oil and Gas Alliance (BOGA) - af ambitiøse nationale og subnationale regeringer, som forpligter sig til at udfase olie- og gasproduktion. Alliancen skal lægge pres på andre regeringer for at udfase olie- og gasproduktion og lade reserver blive i jorden som vigtige bidrag til opnåelse af målene i Parisaftalen. Danmark fik gennem lanceringen af BOGA på COP26 sat gang i en ny global diskussion om stop for olie- og gasproduktion. Dette var et led i udmøntning af Nordsøaftalen for at skabe den størst mulige klimaeffekt af den danske beslutning om at stoppe olie- og gasproduktion i 2050. Danmark og Costa Rica kunne præsentere i alt 11 nye BOGA-medlemmer på COP26. Foruden Danmark og Costa Rica er nu Sverige, Frankrig, Quebec, Grønland, Irland og Wales kernemedlemmer og Californien, New Zealand og Portugal er associeret medlemmer af BOGA. Derudover støtter Italien, Finland og Luxembourg op om alliansens formål som venner af BOGA. Tilsammen råder disse regeringer over olie og gas reserver på over 5 milliarder tønder olieækvivalenter (UCube, 2022), svarende til 73 gange Danmarks årlige olie- og gasforbrug (BP, 2019). Der var stor interesse for BOGA på COP26, og lanceringen fik stor medie- og presseomtale. På lanceringsdagen omtalte 314 artikler BOGA, hvilket generede 11,8 millioner læsere på dagen. Siden da har mere end 2600 artikler omtalt BOGA og BOGA's twitter profil har siden lanceringen fået ca. 3800 følgere.

Dansk engagement i IRENA

IRENA arbejder på at fremme vedvarende energikilder og at udbrede viden til alle sine medlemslande om vedvarende energiformer som vind, sol og vandkraft samt de socioøkonomiske aspekter af transitionen. Danmark arbejder via IRENA særligt på at udbrede viden om den danske energimodel og danske erfaringer med særligt vindenergi og scenarieplanlægning. Herudover anvendes IRENA også til at få indblik i VE-udviklingen i resten af verden og til at indhente erfaringer og inspiration.

Danmark er medlem af IRENA's styrelsesråd i 2021-22 og bidrager derfor med input til IRENA's arbejdsprogram, budget og årlig rapport. Som rådsmedlem har Danmark indflydelse på IRENA's arbejde og prioriteter og mulighed for at fremhæve områder, som der fra dansk side ønskes større fokus på, f.eks. jobskabelse, retfærdig omstilling, inddragelse af den private sektor og koordination med andre internationale organisationer. Derudover har Danmark sammen med Kenya sat sig i spidsen for en arbejdsgruppe, der skal komme med anbefalinger til IRENA's kommende strategi for perioden 2023-2027.

Danmark yder bistand til IRENA's arbejde med langsigtede energiscenarier og planlægning (Long-term planning) og til SIDS Lighthouse initiativet gennem en bevilling på hhv. 40 mio. DKK og 50 mio. DKK. Det første arbejdsprogram har til hensigt at bistå lande i Sydøstasien med den grønne omstilling af deres energisystemer bl.a. ved at opbygge kapacitet inden for energimodellering og scenarieanalyser, udarbejde landerapporter og anbefalinger samt styrke vidensdeling og erfaringsudveksling på tværs af lande. SIDS Lighthouse initiativet har til formål at styrke integrationen af vedvarende energi i små udviklingsøstater (small developing island states) gennem kapacitetsopbygning, indsamling og deling af data og bistand til udarbejdelse af nationale køreplaner for en bæredygtig omstilling af energisystemet.

Dansk SDG7-lederskab

Som det fremgår af klimaprogrammet 2021, blev Danmark i januar 2021 udnævnt til Global Theme Champion på energiomstilling frem mod et FN-topmøde i september om Verdensmål 7 - *bæredygtig energi til alle*. Global Theme Champions-rollen skulle bistå FN med at advokere for Verdensmål 7 og energiomstillingen, bl.a. ved at gå forrest med udarbejdelsen af ambitiøse "Energy Compacts", som er nationale bidrag til opfyldelse af verdensmålet om bæredygtig energi. Den danske Energy Compact beskriver Danmarks nationale klima- og energimål og implementering heraf, samt Danmarks internationale indsatser for at understøtte andre landes energiomstilling og gennem øget internationalt samarbejde. Den danske Energy Compact lægger vægt på Danmarks medlemskab i EU og de forpligtelser, Danmark har som medlemsstat, som også understøtter energiomstillingen både nationalt, i EU og internationalt (UN, 2020). Processen mandede ud i et topmøde om energi, der blev afholdt virtuelt i margen af FN's generalforsamling i september 2021, hvor Danmark var repræsenteret ved Statsministeren.

Som optakt til topmødet arrangerede Danmark et virtuelt heldagsarrangement under navnet "Energy Action Day" i samarbejde med Det Internationale Agentur for Vedvarende Energi, (IRENA), FN's miljøprogram (UNEP), World Economic Forum (WEF) og Storbritanniens COP26 formandskab. Formålet var at skabe en platform for dialog mellem offentlige og private aktører om, hvordan energiomstillingen kan opskaleres og accelereres. 2.500 interessenter deltog i sessioner om omstilling af industri og transport, opskalering af vedvarende energi, havvind og grøn hydrogen; byers rolle i nul-udlednings energisystemer; fremme af energieffektivitet; udfasning

af kul og indfasning af ren energi; unges rolle i energiomstilling. Energy Action Day blev brugt som platform til at annoncere den snarlige lancering af Beyond Oil and Gas Alliance og lancere "Green Hydrogen Compact Catalogue"-initiativet, hvor Danmark, Tyskland, Chile og EU Kommissionen samt 30 privatsektor-aktører forpligtede sig til samlet set at udrulle 129 GW i elektrolysekapacitet samt vedvarende energiproduktion svarende til 268 GW inden 2030. Danmark arrangerede også et rundbord om klimaneutral shipping for at understøtte et Call to Action herom fra industriledere og organisationer på tværs af shipping-værdikæden.

P4G topmøde i maj 2021

'Partnering for Green Growth and the Global Goals', P4G, er et offentligt-privat partnerskabsamarbejde. Danmark tog initiativ til P4G og var vært for det første topmøde i okt. 2018. Sydkorea var vært for det andet P4G topmøde den i maj 2021, hvor 67 stats- og regeringschefer og ledere fra internationale organisationer samt over 250 talere deltog i de officielle virtuelle sessioner.

Danmark var repræsenteret ved kronprinsen, stats-, udviklings-, miljø-, klima-energi og forsynings- samt fødevareministrene og CEOs for flere store danske virksomheder og ngo'er. Den danske deltagelse øgede opmærksomheden på danske løsninger på den globale klimatransition. De deltagende lande og organisationer var inviteret til at støtte 'Seoul erklæringen' (ikke-bindende politisk dokument). Erklæringen fokuserer på klimaudfordringerne, offentlige – private partnerskaber og grøn genetablering efter COVID-19, og indeholder bl.a. tekst om kuludfasning og stop for offentlig finansiering af kulprojekter i udlandet.

Ansvarlige og afskovningsfri værdikæder for landbrugsvarer

Som led i at regeringen, jf. de globale strategier, vil styrke ansvarlige og afskovningsfri værdikæder for landbrugsvarer lancerede regeringen i september 2021 den første danske nationale handlingsplan mod afskovning (FVM, 2021). Handlingsplanen har til formål, at bidrage til indsatserne mod afskovning og den grønne dagsorden globalt. Handlingsplanen skal bidrage til, at Danmarks import af soja og palmeolie bliver afskovningsfri i 2025. Danmark arbejder aktivt for, at påvirke ambitionsniveauet i EU-initiativer såvel som globale initiativer. Det drejer sig eksempelvis om at arbejde for at ambitiøs og effektiv regulering i EU Kommissionens forslag til en forordning for afskovningsfri værdikæder samt aktiv deltagelse i Amsterdam-Partnerskabet, hvor Danmark har formandsskabet i første halvår af 2022, samt deltagelse i det globale initiativ FACT (Forest, Agriculture and Commodity Trade) Dialogue. Udlædningerne forbundet med Danmarks import af soja er beskrevet nærmere i baggrundsnotatet *Import og forbrug af soja*.

3.3 Drive tilpasnings- og modstandsdygtighedsinitiativer i kampen mod klimaforandringerne

Med den udviklingspolitiske strategi, Fælles om Verden og regeringens udviklingspolitiske prioriteter 2022, sker der en opprioritering af indsatsen inden for klimatilpasning. Fra 2023 vil 30 pct. af bistanden til udviklingslandene (§6.3) gå til klima, natur og miljø, heraf skal mindst 25 pct. gå til klimaindsatser og mindst 5 pct. til miljø og biodiversitet. Derudover skal mindst 60 pct. af klimabistanden fra 2023 gå til klimatilpasning med særligt fokus på de mest sårbare og skrøbelige lande, især i Afrika. Programmering af øget tilpasningsstøtte blev indledt i 2021.

Yderligere afrapportering på tilpasningsindsatser og klimabistand til tilpasning skal findes i baggrundsnotatet *Globale klimatilpasningsindsatser støttet gennem klimabistand og eksportfremme*.

3.4 Vende de globale finansieringsstrømme fra sort til grøn

Grøn Genopretning, Coalition of Finance Ministers

Danmark arbejder for at præge finansministre verden over til at sætte en langsigtet grøn økonomisk retning gennem *Coalition of Finance Ministers for Climate Action*, hvor finansministre fra mere end 60 lande arbejder sammen om at styrke finansministerierne engagement og kapacitet i klimaindsatsen. Danmark leder sammen med USA koalitionen arbejde om at integrere klimahensyn i økonomiske og finanspolitiske værktøjer og beslutningsgrundlaget for den økonomiske politik. I 2021 har Danmark drevet et arbejdsspør om grønne økonomiske regnemodeller med udgangspunkt i erfaringerne med udviklingen af GrønREFORM-modellen (DREAM, 2022), der skal gøre det muligt mere konsistent at vurdere klimaeffekter af den økonomiske politik og vurdere økonomiske effekter af klimapolitiske tiltag. Arbejdet er bl.a. blevet fremhævet af OECD, IMF og Europa-Kommissionen som eksempel på, hvordan lande konkret kan styrke deres indsats for en grøn økonomisk udvikling. Finansministeren deltog sammen med finansministre fra bl.a. USA, Korea, Canada og Indonesien på koalitionen møde på COP26 for sammen at fremhæve vigtigheden af tiltag som grønne regnemodeller, carbon pricing, samt styrket mobilisering af finansiering for den grønne omstilling.

Afrapportering på effekter af indsats af finansiering og investeringer skal findes i særskilte baggrundsnotaterne *Klimafinansiering* og *Finansiering af investeringer internationalt*, herunder redegørelse for den øgede danske klimabistand.

3.5 Samarbejde med erhvervet om grønne løsninger, der gør en forskel

Grønne og bæredygtige erhvervsfremstød

Regeringen hjælper gennem støtte til officielle og fælles erhvervsfremstød med at bringe danske virksomheders grønne løsninger ud i verden. Bevillingen for Fælles

Erhvervsfremstød, der administreres af Udenrigsministeriet var i 2021, i lyset af Covid-19, fordoblet til 69,3 mio. kr. I 2021 blev målsætningen om, at 50 pct. af midlerne skulle gå til grønne erhvervsfremstød nået (50,26 pct.).

Også i officielle erhvervsfremstød med Kongehuset og regeringens ministre i spidsen, er der fokus på dansk erhvervslivs bidrag til grøn og bæredygtig omstilling. I november 2021 stod Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Kronprinsen i spidsen for et officielt erhvervsfremstød ifm. statsbesøget til Tyskland, der havde fokus på grøn energi samt bæredygtighed inden for fødevarer og sundhed. Mere end 50 danske virksomheder inden for de tre sektorer mødtes med tyske erhvervspartnerne, myndigheder og beslutningstagere til gavn for både bæredygtig omstilling i Tyskland og danske virksomheders styrkede eksport. Erhvervsfremstødet satte fokus på bæredygtig og innovativ produktion og flere store aftaler blev underskrevet ifm. fremstødet.

Globalt forbrug og produktion

I september 2021 blev der givet en bevilling på 7,2 mio. kr. til et nyt Videncenter for bæredygtige værdikæder under Dansk Initiativ for Etisk Handel (DIEH). Værdikædecentret skal bl.a. understøtte arbejdet med at gøre danske virksomheders værdi- og leverandørkæder mere bæredygtige og ansvarlige gennem vidensopbygning, markedsanalyser og rådgivning. Bevillingen har særligt fokus på at understøtte de eksisterende, branchespecifikke danske alliancer for bæredygtig produktion af handel med hhv. soja og palmeolie.

I første halvår af 2022 forventes godkendt en fireårig bevilling på 30 mio. kr. til et nyt dekarboniseringsinitiativ rettet mod CO₂-reduktioner, fremme af biodiversitet og sociale forhold forbundet med produktion og handel med soja. For at inddrage den danske ressourcebase (herunder danske virksomheder) i arbejdet med afskovningstunge værdikæder, er midlerne blevet konkurrenceudsat som et tematisk NGO Call for Proposals.

I første halvår af 2022 forventes godkendt en fireårig bevilling på 80 mio. kr. til indgåelse af et nyt partnerskabet med The Sustainable Trade Initiative (IDH). IDH's overordnede formål er at understøtte internationale virksomheders engagement i indfrielsen af FN's verdensmål og Parisaftalen. Partnerskabet vil fokusere på virksomhedernes samfundsansvar for en grøn og mere socialt retfærdig omstilling af handlen, herunder i afskovningstunge værdi- og leverandørkæder som fx soja, palmeolie, kaffe, the og kakao.

Danmark har via udviklingsbistanden bidraget med 7 mio. kr. til Special Programme on Institutional Strengthening for the Chemicals Cluster (UNEP) med henblik på at styrke udviklingslandes forvaltning og håndtering af kemikalier og affald. Programmet finansierer aktuelt projekter i 57 lande.

Styrket eksportindsats på vandområdet

I 2021 har Danmark etableret fem myndighedssamarbejder med hhv. USA, Tyskland, Polen, Italien og Spanien, som led i udmøntningen af Danmarks nye eksportstrategi for vand, som er udarbejdet af Miljøministeriet, Udenrigsministeriet og Erhvervsministeriet i et tæt partnerskab med vandbranchen, og som blev lanceret i november 2021. Eksportordningen bidrager til at adressere en række globale vandudfordringer, hvor der fokuseres på tematikker som Danmark har styrkepositioner indenfor såsom spildevand, vandtab og klimatilpasning. I 2021 blev der taget vigtige skridt for at etablere strategiske vandalliancer og indsatsen fortætter i 2022. Alliancerne er et effektivt markedsføringsværktøj, hvor myndighedssamarbejder og større virksomheder er med til at åbne døre for danske komponent SMV'er. Værdien af allianceerne blev demonstreret i maj 2021, da Rambøll, SkyTem og Aarhus Universitet vandt et udbud på over 100 mio. kr. i Californien. Her skal konsortiet kortlægge grundvandet i staten med innovativ dansk teknologi for at bidrage til vandforsyningen i et område præget af tørke.

Styrket grøn eksport til USA og EU genopretning

Regeringen har i partnerskab med danske erhvervsorganisationer udarbejdet fælles rammer for den samlede indsats for at sikre danske virksomheder styrket grøn eksport til USA og bedre adgang til EU genopretningsmidlerne. Fortrinsvis på det grønne område. En målrettet kombination af myndighedssamarbejder, handelspolitik, finansieringsinstrumenter og eksportfremme sætter rammen for den kommende indsats for styrket eksport af danske virksomheders grønne løsninger til udvalgte amerikanske delstater og EU lande i Syd- og Østeuropa.

Handlingsplan for bæredygtige fødevarer

I efteråret 2021 igangsatte Udenrigsministeriet og Fødevareministeriet udarbejdelsen af en ny strategisk handlingsplan for fødevarerklængens fremtidige eksport. Arbejdet gennemføres i tæt partnerskab med erhvervet, som deltager aktivt. Handlingsplanen forventes lanceret medio 2022. Handlingsplanen vil have et grønt og bæredygtigt fokus, hvor der i foråret 2022 eksempelvis er nedsat en task-force på at styrke afsætningen af plantebaserede fødevarer.

4. Kilder

BFMP (2021). *The World Food Summit 2021*.

[The World Food Summit 2021](#).

BP. (2019). *Statistical Review of World Energy*.

CAT (2021). *Glasgow's 2030 credibility gap*.

[Glasgow's 2030 credibility gap: net zero's lip service to climate action. Wave of net zero emission goals not matched by action on the ground.](#)

CCPI (2022). *CCPI Climate Change Performance Index.*

[CCPI Climate Change Performance Index, Denmark.](#)

DER (2022). *Fit-for-55.*

[EU's plan for en grøn omstilling.](#)

DREAM (2022). *Grøn Reform*

[GrønREFORM](#)

EM (2019). *Danmarks handelsflåde er nu verdens 5. største.*

[Danmarks handelsflåde er nu verdens 5. største. målt på den samlede udvikling af opereret tonnage af danske rederier](#)

EUC (2021A). *European Green Deal.*

[European Green Deal: Commission proposes to boost renovation and decarbonisation of buildings.](#)

EUC (2021B). *New EU framework to decarbonise gas markets.*

[Commission proposes new EU framework to decarbonize gas markets, promote hydrogen and reduce methane emissions.](#)

EURLEX (2021). *Europæisk klimalov.*

[Regulation \(EU\) 2021/1119 of the European Parliament and of the council of 30 June 2021.](#)

FVM (2021). *Handlingsplan mod afskovning.*

[Handlingsplan mod afskovning. Indsatser for at beskytte og genoprette verdens skove og fremme ansvarlige og afskovningsfri værdikæder for landbrugsråvarer.](#)

IEA, Birol. Faith (2021). *COP26 climate pledges could help limit global warming to 1.8 C, but implementing them will be the key.*

[COP26 climate pledges could help limit global warming to 1.8 C, but implementing them will be the key](#)

UCube, Rystad. (2022). *Discovered resources.*

UKCOP (2021A). *COP26 The Glasgow Climate Pact.*

[COP26 The Glasgow Climate Pact. UN Climate Change Conference UK 2021.](#)

UKCOP (2021B). *Climate Finance Delivery Plan.*

[Climate Finance Delivery Plan: Meeting the US\\$100 Billion Goal.](#)

UN (2020). *Final energy compact Denmark.*

[SDG7 Energy Compact of Denmark. A next Decade Action Agenda to advance SDG7 on sustainable energy for all, in line with the goals of the Paris Agreement on Climate Change.](#)

UNEP (2021). *Emissions Gap Report 2021*.

[The Heat Is On. A world of climate promises not yet delivered. Emissions Gap Report 2021.](#)

UNFCCC (2021). *Glasgow Climate Change Conference*.

[Outcomes of the Glasgow Climate Change Conference – Advance Unedited Versions \(AUVs\) and list of submissions from the sessions in Glasgow.](#)

Bilag 1

Oversigt over erklæringer Danmark har tiltrådt forud for COP26

Nedenfor fremgår en oversigt over erklæringer og større udmeldinger, som Danmark har tilsluttet sig forud for COP26 med angivelse af initiativland, indhold og ansvarlig myndighed.

Oversigt

Erklæring	Afsender	Indhold	Ansvarlig myndighed
Beyond Oil and Gas Alliance (BOGA)	Danmark og Costa Rica	Udfasning af olie-og gasproduktion.	KEFM
Supporting the Conditions for a Just Transition Internationally (Green growth, decent work, and economic prosperity in the transition to net zero)	Storbritannien.	Just transition-erklæring: Støtte til berørte samfund og regioner; dialog og stakeholder involvering; økonomisk planlægning; jobskabelse og efteruddannelse af arbejdsstyrken; følgeerhverv. (Teksten lægger op til at bygge videre på arbejdet i IEA kommissionen om retfærdig omstilling)	KEFM
Global Coal to Clean Power Transition Statement	Storbritannien	Kul-erklæring: Opskalering af grøn energi, udfasning af kul, stop for ny kul og offentlig	KEFM

		finansiering til kul i udlandet, og just transition	
No New Coal Compact	PPCA/UK. Danmark er co-lead med andre lande.	Stop for nye tilladelser til ny kulkraft.	KEFM
Glasgow Leaders Declaration on Forests and Land Use	Storbritannien	Lægger vægt på skoves betydning for kampen mod klimaforandringerne, herunder sigtet på 1,5 graders-målsætningen	MIM FVM UM
Global Forest Finance Pledge	Storbritannien	Dansk pledge om 100 mio. afventer resolution	UM
Forests, Agriculture and Commodity Trade – A Roadmap for Action	Storbritannien	Erklæring om fortsat globalt samarbejde og dialog om fremme af bæredygtig udvikling og handel med landbrugsvarer samtidig med beskyttelse af skove og andre kritiske økosystemer.	MIM FVM
Zero-Emission Shipping by 2050	Danmark	Erklæring på vegne af koalition af lande om støtte til IMO mål om klimaneutral søfart i 2050.	EM/SFS
Clydebank Declaration	Storbritannien	Erklæring om ”green corridors”, som skal facilitere partnerskaber om etablering af grønne skibsruiter og herigennem understøtte udbud og efterspørgsel efter grønne søtransportløsninger. Derudover bliver det en workstream under den dansk-ledede Zero-Emission Shipping Mission.	EM/SFS
World Leader Summit Statement on the Breakthrough Agenda	Storbritannien	Erklæring om globalt samarbejde på udvikling af grønne teknologier. Inkl. 4 erklæringer målrettet stål, hydrogen, energi, vejtransport.	KEFM UM EM TRM
Global Methane Pledge	EU og USA	Erklæring om at arbejde for at nedsætte de globale metanudledninger m. 30 % i 2030 sammenlignet med 2020.	KEFM FVM MIM

Statement on International Public Support for the Clean Energy Transition	Storbritannien	Erklæring om international støtte til at fremme grøn energitransition. Vigtigste omdrejningspunkt i erklæringen er et tilsagn om at stoppe offentlig støtte til fossile brændsler i energisektoren i udlandet inden udgangen af 2022 bortset fra i særlige tilfælde.	KEFM UM EM
Agricultural Innovation Mission for Climate	USA og de Forenede Arabiske Emirater	Erklæring om at deltage og støtte initiativet. Herudover en frivillig intention om at øge investeringer i, og koordination af, forskning, udvikling og innovation inden for landbrugsområdet og klimasmarte fødevarsystemer i perioden 2021-2025.	FVM
High Ambition Coalition-statement	High Ambition Coalition (inkl. DK)	Erklæring om behov for øgede klimaambitioner generelt og specifikt inden for en række områder inkl. klimafinansiering, kul, FFSR, metan.	KEFM, UM, FM, TRM, Erhvervsministeriet (Søfartsstyrelsen), DMI
Green Grids Initiative-One Sun One World One Grid declaration	Storbritannien	DK fremgår af listen over lande som har tiltrådt, men uklart hvem der har godkendt. Undersøges.	KEFM, UM
LeadIT Summit Statement	Sverige og Indien på vegne af medlemmerne af LeadIT samarbejde om industritransition	Erklæring om industritransition med fokus på handlingsplaner på landeniveau, der inddrager alle offentlige og privatsektor aktører; et marked for grøn hydrogen m.h.p. net-zero i 2050, finansiering og infrastruktur.	UM, KEFM, EM

Glasgow Women's Leadership Statement	Skotlands selvstyre ved First Minister Nicola Sturgeon	Erklæringen anerkender de køns-differentierede konsekvenser af klimaforandringerne, samt det vigtige arbejde der indtil nu er udført. Den fremhæver behovet for at styrke indsatsen for at støtte kvinder til at føre an i håndteringen af klimaforandringer på lokalt, nationalt og internationalt plan.	UM
International Aviation Climate Ambition Coalition	Storbritannien	Erklæring om en klimaambitiøs tilgang til reguleringen af luftfartens CO2-udledninger i regi af ICAO.	TRM
COP26 declaration on accelerating the transition to 100% zero emission cars and vans	Storbritannien	Eklæring om udfasningen af nye fossile biler i 2035 for progressive markeder og 2040 i udviklingslande.	TRM
Memorandum of Understanding on Zero-Emission Medium- and Heavy-Duty Vehicles	Nederlandene	Erklæring om støtte øget samarbejde for at finde måder at omstille salget af mellemtonge- og tunge køretøjer til nulemissionskøretøjer.	TRM KEFM
Principles on locally led adaptation action	International Institute for Environment and Development og Global Center on Adaptation	8 principper understreger vigtigheden af forudsigelig og fleksibel tilpasningsfinansiering, der tager højde for lokale samfunds behov.	UM
Risk-informed Early Action Partnership (REAP)	International Federation of Red Cross	Partnerskab for at fremme indsatser der forebygger klimaskabte humanitære katastrofer. Platform, hvor ulande kan få adgang til ekspertise og erfaringsudveksling. REAP danner ramme for internationale indsatser af	UM

		relevans for arbejdet med tab og skader.	
--	--	--	--